

Forslag

til

Lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

Fremsat den 10. marts 1971 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 193 af 26. maj 1965 om handelshøjskoler foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

„*Stk. 2.* Undervisning og forskning inden for de i stk. 1 nævnte fagområder kan dog efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse også finde sted som et led i et universitets eller et universitetscenters virksomhed.“

2. § 2 affattes således:

„**§ 2.** De nærmere regler om den i § 1 nævnte undervisning og de dertil knyttede eksaminer fastsættes af undervisningsministeren.“

3. § 3 affattes således:

„**§ 3.** Regler om tildeling af erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige videnskabelige grader fastsættes af undervisningsministeren.“

4. I § 7 indsættes som stk. 5:

„*Stk. 5.* På steder, hvor der i henhold til lov om Københavns universitets placering og universitetscentre skal etableres universitetscentre, kan det almene erhvervsøkonomiske studium med undervisningsminis-

terens godkendelse oprettes ved en eksisterende handelshøjskoleafdeling med henblik på senere integration i universitetscentret. Oprettelse sker på de i stk. 2 nævnte betingelser.“

5. § 12, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Dimittender fra handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger samt fra erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der i medfør af § 1, stk. 2, er henlagt under et universitet eller et universitetscenter, er enberettigede til at anvende de betegnelser for gennemgaaet uddannelse, som fastsættes af undervisningsministeren.“

6. Efter § 12 indsættes:

„**§ 12 a.** De erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der i medfør af § 1, stk. 2 er henlagt til et universitet eller et universitetscenter, tilrettelægges i samarbejde med handelshøjskolerne.“

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 9-11 gælder ikke for undervisning og forskning, der i medfør af § 1, stk. 2 er henlagt under et universitet eller et universitetscenter.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. september 1971.

Bemærkninger til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslaget.

Baggrunden for fremsættelse af lovforslaget er at tilvejebringe hjemmel for oprettelse af undervisning til og afholdelse af den almene erhvervsøkonomiske eksamen (HÅ) andre steder end på de to handelshøjskoler i København og Århus.

I henhold til §§ 1 og 12 i lov nr. 193 af 26. maj 1965 om handelshøjskoler kan den ovenfor nævnte uddannelse kun meddeles af en handelshøjskole.

I forbindelse med gennemførelsen af såvel lov nr. 263 af 4. juni 1970 om Københavns universitets placering og universitetscentre som lov nr. 176 af 29. april 1970 om udbygningen af Odense universitetscenter har det været en almindelig forudsætning, at fortsat udbygning af de videregående uddannelser fortrinsvis skulle finde sted i universitetscentrene. Det har ligeledes i forbindelse med Folketingets behandling af de seneste års universitetslovgivning såvel som i forskellige udtalelser og indstillinger fra Planlægningsrådet for de højere uddannelser været nævnt, at der til sin tid skal indgå erhvervsøkonomiske uddannelser i universitetscentrene i Odense og Ålborg.

Tilgangen til det almene erhvervsøkonomiske studium har været i stærk vækst gennem de senere år (godt 300 i 1965 mod knapt 600 i 1970). Efter de seneste i undervisningsministeriet foretagne beregninger må det anses for sandsynligt at der i 1975 vil være over 1.000 adgangsberechtigede, der ønsker at påbegynde uddannelsen.

Den allerede stedfundne stigning i tilgangen til uddannelsen har medført en forringelse af studiebetingelserne ved de to handelshøjskoler, idet det har været nødvendigt at foretage en drastisk forøgelse af holdstørrelserne.

Da den almene erhvervsøkonomiske eksamen således er en stærkt søgt 3-årig uddannelse, der fortrinsvis søges af studenter og dernæst af dimittender med højere handelseksamen og formentlig i de kommende år tillige i stigende grad af dimittender med højere forberedelseseksamen, må det anses for særdeles beklageligt, om det skulle blive nødvendigt at regulere tilgangen til uddannelsen med den sandsynlige følge, at tilgangen til universitetsstudierne vil vokse yderligere.

På denne baggrund må det anses for nødvendigt, at der foretages den fornødne lovændring for at udnytte de muligheder, der allerede nu findes for en hurtig etablering af uddannelsen i Odense og Ålborg, og som vil give en geografisk set mere ligelig adgang til det almene erhvervsøkonomiske studium.

Et forslag fra Odense universitet og Tietgen-skolens handelshøjskoleafdeling om etablering af den almene erhvervsøkonomiske uddannelse i Odense fra efteråret 1971, er baseret på, at der ved Odense universitet i efteråret 1970 er påbegyndt en 2-årig samfundsvidenskabelig uddannelse, der i takt med væksten i fagudbuddet er planlagt at skulle udvikle sig til en egentlig basisuddannelse for flere samfundsvidenskabelige studier. Ved herunder at inddrage driftsøkonomi og erhvervsøkonomiske specialer som valgfrie fag i denne basisuddannelse samt indrette en overbygning af 1 års varighed svarende til den resterende undervisning i normalstudieplanen for den almene erhvervsøkonomiske uddannelse, vil det være muligt at give en uddannelse af samme omfang og niveau som ved handelshøjskolerne og fastholde det direkte erhvervsbetonede sigte med uddannelsen.

Ud fra disse overvejelser om uddannelsesmæssig integration med de igangværende samfundsvidenskabelige uddannelser ved universitetet i Odense vil det være naturligt at placere uddannelsen her frem for midlertidigt at udbygge handelshøjskoleafdelingen til også at omfatte den almene erhvervsøkonomiske uddannelse. Ved den fulde udbygning af undervisningen til den almene erhvervsøkonomiske eksamen (fra efteråret 1973) vil der tillige være skabt mulighed for at overføre de erhvervsøkonomiske specialstudier (HD) til Odense-centret.

Ålborg universitetscenter forudsættes at påbegynde sin virksomhed i 1974-75 og for at kunne påbegynde den almene erhvervsøkonomiske uddannelse, inden en centerorganisation er opbygget, vil det være nødvendigt midlertidigt at udbygge den eksisterende handelshøjskoleafdeling til også at omfatte denne uddannelse. Dette vil også styrke planerne om et nærmere samarbejde mellem ingeniøruddannelserne og de erhvervsøkonomiske uddannelser. Når universitetscentret er etableret, må de erhvervsøkonomiske uddannelser fra handelshøjskoleafdelingen indgå i centerorganisationen.

Efter de foreløbige overvejelser om etablering af den almene erhvervsøkonomiske uddannelse i Odense og Ålborg er man gået ud fra et årligt antal optagne hvert sted på 50 studerende.

Ved Odense universitet vil dette medføre, at der som led i udbygningen af en samfundsvidenskabelig faggruppe det første år må ansættes 2 professorer, 3 amanuenser og 1 udefra kommende lektor. Det andet år må der yderligere ansættes 1 professor og

F. t. l. vedr. handelshøjskoler.

3 amanuenser og det tredje år 3 amanuenser og 1 lektor.

Ved en udbygning af handelshøjskoleafdelingen i Ålborg til også at varetage den almene erhvervsøkonomiske uddannelse vil det være nødvendigt det første år at ansætte en studieleder, der bør normeres i 37. lønramme, og 4 amanuenser eller lektorer. Det andet år vil det være nødvendigt at ansætte yderligere 4 amanuenser eller lektorer og i det tredje år ligeledes 4 amanuenser eller lektorer.

Undervisningsn vil finde sted på de i lovens § 7, stk. 2 anførte betingelser. Handelshøjskoleafdelingen i Ålborg står under tilsyn af Handelshøjskolen i København.

Lovforslagets bestemmelser er formuleret således, at yderligere ændringer af loven ikke vil være nødvendige ved en eventuel yderligere integration af handelshøjskoleuddannelser i universitetscentre end den ovenfor omhandlede.

I bilaget til lovforslaget er de gældende regler og ændringerne heri opstillet som paralleltekster.

*Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser.**Til § 1.**Til nr. 1.*

Forslaget indeholder bemyndigelse til undervisningsministeren til at henlægge den undervisning og forskning, der i henhold til § 1, stk. 1, § 7 og § 12 kun kan finde sted ved handelshøjskolerne og handelshøjskoleafdelinger, til universiteter og universitetscentre. Da et egentligt universitetscenter i Odense endnu ikke er organiseret, er det nødvendigt specielt at anføre henlæggelse til et universitet.

Til nr. 2 og 3.

Ved de fleste øvrige højere uddannelsesinstitutioner fastsættes de omhandlede bestemmelser af undervisningsministeren. Fra ikrafttrædelsen 1. september 1970 af lov nr. 271 af 4. juni 1970 om universiteternes styrelse gælder dette også universiteterne. Når forslaget medtages i nærværende forslag til ændring af handelshøjskoleloven sker det alene for at forenkle ekspeditionen af sager om eksamensbestemmelser m. v. Da der foruden den erhvervsøkonomiske doktorgrad tillige findes en erhvervsøkonomisk licentiatgrad, anvendes i forslaget til ændret affattelse af § 3 det generelle udtryk „videnskabelige grader“.

Til nr. 4.

Forslaget indeholder en bemyndigelse til under-

visningsministeren til midlertidigt at tillade oprettelse af den almene erhvervsøkonomiske uddannelse ved handelshøjskoleafdelinger, dog kun på steder, hvor der i henhold til lov nr. 263 af 4. juni 1970 om Københavns universitets placering og universitetscentre skal etableres universitetscentre, idet der her vil blive mulighed for at lade den almene erhvervsøkonomiske uddannelse indgå i en bredere samfundsvidenskabelig fagkreds med de muligheder det rummer for fælleskurser og fælles udnyttelse af lærerkræfter, biblioteker o. s. v. Hidtil har handelshøjskoleafdelingerne kun kunnet varetage erhvervsøkonomisk uddannelse til diplomprøverne (HD).

Til nr. 5.

Forslaget medfører, at også dimittender fra erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der er henlagt under et universitet eller et universitetscenter, kan anvende de samme betegnelser for gennemgået uddannelse, som dimittender, der har gennemgået uddannelsen på en handelshøjskole eller en handelshøjskoleafdeling.

Til nr. 6.

Forslaget indeholder særlige bestemmelser for erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der er henlagt under et universitet eller et universitetscenter.

Forslaget i stk. 1 tilsigter, at de handelshøjskoleuddannelser, der etableres ved universiteter eller universitetscentre, i kraft af et samarbejde om tilrettelæggelsen af uddannelserne med de eksisterende handelshøjskoler, bliver uddannelser af samme omfang og niveau som ved handelshøjskolerne, således at dimittenderne er kvalificerede til at anvende de i § 12, stk. 3 omhandlede betegnelser, selvom fuld identitet i alle faglige detaljer ved de forskellige uddannelsessteder ikke skulle kunne opnås.

Forslaget i stk. 2 stilles fordi bestemmelserne i §§ 9-11 om økonomiske forhold, betingelser for adgang til studierne samt ansættelse af lærerkræfter ikke kan anvendes i de tilfælde, hvor handelshøjskoleuddannelser er henlagt under et universitet eller et universitetscenter, idet man her må anvende de sædvanlige herom gældende bestemmelser.

Til § 2.

Forslaget stilles af hensyn til oprettelse af den almene erhvervsøkonomiske uddannelse i Odense og Ålborg fra september 1971.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

Findes ikke i loven.

§ 2. De nærmere regler om handelshøjskolernes undervisning og eksaminer fastsættes ved kgl. anordning.

§ 3. Ved kgl. anordning kan der gives en handelshøjskole ret til at tildele den erhvervsøkonomiske og den erhvervsproglige doktorgrad.

Findes ikke i loven.

§ 12.

Stk. 3. Dimittender fra handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger er eneberettigede til at anvende de betegnelser for gennemgået uddannelse, som fastsættes ved kgl. anordning.

Forslaget.

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Undervisning og forskning inden for de i stk. 1 nævnte fagområder kan dog efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse også finde sted som et led i et universitetets eller et universitetscenters virksomhed.“

2. § 2 affattes således:

„§ 2. De nærmere regler om den i § 1 nævnte undervisning og de dertil knyttede eksaminer fastsættes af undervisningsministeren.“

3. § 3 affattes således:

„§ 3. Regler om tildeling af erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige videnskabelige grader fastsættes af undervisningsministeren.“

4. I § 7 indsættes som stk. 5:

„Stk. 5. På steder, hvor der i henhold til lov om Københavns universitets placering og universitetscentre skal etableres universitetscentre, kan det almene erhvervsøkonomiske studium med undervisningsministerens godkendelse oprettes ved en eksisterende handelshøjskoleafdeling med henblik på senere integration i universitetscentret. Oprettelse sker på de i stk. 2 nævnte betingelser.“

5. § 12, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Dimittender fra handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger samt fra erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der i medfør af § 1, stk. 2 er henlagt under et universitet eller et universitetscenter, er eneberettigede til at anvende de betegnelser for gennemgået uddannelse, som fastsættes af undervisningsministeren.“

Gældende formulering.

Findes ikke i loven.

Forslaget.

6. Efter § 12 indsættes:

§ 12 a. De erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der i medfør af § 1, stk. 2 er henlagt til et universitet eller et universitetscenter, tilrettelægges i samarbejde med handelshøjskolerne.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 9-11 gælder ikke for undervisning og forskning, der i medfør af § 1, stk. 2 er henlagt under et universitet eller et universitetscenter.“